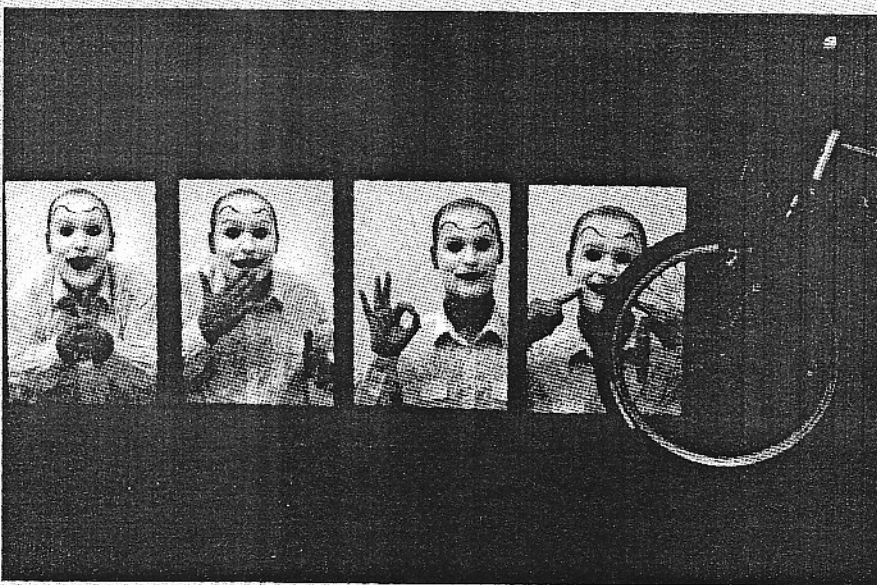

Najväčšími kritikmi sú deti ticha

Určite ste v detstve občas predstierali, že nepočujete, najmä keď vás otec volal k večeri, na ktorú ste vôbec nemali chuť. Alebo ste si s kamarátmi zapchali uši a hrali sa „na hluchonemých“. Pre dvadsiatinu ľudstva však tento hendikep nie je hra. Podľa medzinárodnej štatistiky je totiž päť zo sto ľudí sluchovo postihnutých – teda nedoslýchavých alebo celkom nepočujúcich.

Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana v Bratislave poukázal na tento hendikep výstavou *Deti ticha*, ktorá potrvá do konca marca. Dramaturgická línia Evy Čárskej je vedená prostredníctvom dvoch rozdielnych svetov – ticha a zvukov: „Cieľom je naučiť sa byť ticho v Krajine hluku a rozprávať v Krajine ticha. Naučiť sa počúvať v oboch krajinách. Počúvať srdcom...“

Zvuky sú všade – okolo nás, ale i v nás samých. Malí návštevníci si môžu vyskúšať fonendoskop alebo sa započúvať do zvukov, ktoré vylúdia pod ich nohami konáre, kamene či piesok. Z priestoru výtvarene ohraničeného bielou farbou sa mostom prenesú do čierneho sveta ticha.

Herec Jozef Rigo vedie na výstave *Tichá pošta* v Bibiane tvorivé dielne o možnostiach dorozumievania sa medzi počujúcimi a nepočujúcimi

Fotografia MÁRIA BALOGHOVÁ, Bibiana

Zvukotesná komora je dobrým ilustračným príkladom, ako sa človek cíti v situácii, keď sa pokúša prehovoriť, no nik mu nerozumie. Riešením môže byť

odčítavanie z pier, sledovanie nerečových spôsobov komunikácie (napríklad mimiky, haptiky), no základom je znaková reč. Približujú ju aj fotografie

míma a pedagóga Jozefa Riga: Ten sa spolu s ďalšími nepočujúcimi – herečkou a riaditeľkou divadla Monikou Kurincovou a tanečnicou Zuzanou Daubnerovou, podieľal na tvorivých dielnach počas trvania výstavy.

Napriek kodifikovanému spôsobu dorozumievania sú ľudia s poruchami sluchu konfrontovaní s ďalšími problémami – od neprehľadnej dopravnej situácie až po televízne spravodajstvo, ktoré prebicha v dolnom rohu obrazovky a neorešponduje s tým, čo hovorí moderátorka. Aj tak však môžu prežiť plnohodnotný život, symbolicky vyjadrený opäť bielou farbou v poslednej miestnosti, hoci sme ešte stále vo svete ticha. Svedčí o tom i odkaz nepočujúcej francúzskej herečky Emanuelle Laborit, ktorej myšlienky sprevádzajú expozíciu: „Moje ruky vedia dve reči. Oči slúžia namiesto uší. Nepočujem, ale moje srdce nie je hluché k ničomu na tomto dvojakom svete. Ponúkam vám svoju odlišnosť.“

Zástupcovia Bibiany sa zhodli na tom, že najväčšími obdivovateľmi, no aj kritikmi predošlých výstav sú nepočujúce deti. Sú predsa také výnimočné...

ERIKA STRAPKOVÁ, študentka